

HEVES MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
EGRI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyintéző szervezeti egység:
Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály
Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály

Iktatószám: HE-02/KVTO/00262-2/2019

Ügyintéző: Pörneki Anita

Telefonszám: +36 (36) 795-146

Tárgy: A Magyar Karszt-és Barlangkutató Társulat (Budapest) részére sziklamászó tevékenység végzésének, valamint fokozottan védett területre történő belépés engedélyezése

HATÁROZAT

- I. A **Magyar Karszt-és Barlangkutató Társulat** (1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.; KÜJ: 101362656, a továbbiakban: Társulat) részére az alábbi sziklaképződményeken a sziklamászási sporttevékenység gyakorlását, valamint a Bárány-kő, Kis-Csóka-kő, Holló-kő sziklaformációk helyszínének megközelítése céljából a fokozottan védett természeti területekre történő belépést természetvédelmi szempontból

engedélyezem,

az alábbiak szerint:

Sziklaképződmény neve	Közigazgatási határ	EOV koordináta
Felsőtárkányi szurdok	Felsőtárkány	X: 753 810, Y: 294 165
Bárány-kő	Mátraszentimre	X: 707 640, Y: 285 380
Kis-Csóka-kő	Mátraszentimre	X: 707 570, Y: 285 605
Holló-kő	Abasár	X: 721 575, Y: 276 685
Sánc a Holló-kővel szemben	Abasár	X: 721 560, Y: 276 980

II. Előírások:

Általános előírások:

1. A meglévő és az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő kiépített mászóutakon kívül további utak létesítése tilos.
2. A sziklafalak kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben és kézzel mászhatóak.
3. A sziklamászás során a falakon, vagy azok 10 m-es körzetében lévő sziklagyepekre a kimászás, illetve az azokon történő közlekedés tilos.

4. A sziklamászás során a növényzetet, illetve a sziklaformációt maximálisan kímélő módszert kell alkalmazni. A megfelelő módszer kiválasztása érdekében előzetesen egyeztetni kell a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: BNPI) kapcsolattartójával (Bartha Attila, tel.: 30/239-7344). Az egyeztetést hitelt érdemlően igazolni kell. Az igazolás vagy a természetvédelmi őr által felvett és kölcsönösen aláírt jegyzőkönyvvel, vagy az őr napló egyeztetésről szóló bejegyzésének aláírásával történhet.
5. A sziklafalakon újabb falfelületek növényzettől való megtisztítása még a mászásra engedélyezett falakon is tilos.
6. Illegális sziklamászó tevékenység, illetve a kihelyezett sziklamászással kapcsolatos információs táblák rongálásának észlelése esetén, valamint amennyiben engedélyes az engedélyezett sziklaalakzatokon veszélyeztetett természeti érték – elsősorban védett, fokozottan védett madárfaj – megjelenését, idegen szerkezet beépítését, mászóút-felújítást észlel, a mászótevékenységet haladéktalanul fel kell függesztenie, és lehetőség szerint azonnal, illetve az észlelést vagy a tudomásra jutást követő 3 napon belül, írásban is értesítenie kell a BNPI kapcsolattartóját és a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályt (a továbbiakban: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály).
7. A mászást úgy kell folytatni, hogy annak befejezését követően a területen hulladék ne maradjon.
8. A 10 fő feletti csoportok jelenlétét a BNPI kapcsolattartójának legalább két héttel korábban be kell jelenteni.
9. A fokozottan védett természeti területeken táborozni, bivakolni tilos. Táborozni/bivakolni csak az arra kijelölt helyeken lehet.
10. Tilos a sziklák közelében és a sziklagyepen tüzet gyújtani. Minden más helyszínen a tűzrakásra vonatkozó általános szabályokat kell betartani.
11. Tilos a mászóutak kifestése nagy, feltűnő betűkkel, jelekkel.
12. Jelen engedély kizárólag a Társulat tagjait jogosítja fenti helyszíneken történő sziklamászásra.
13. A tagok a sziklamászás során kötelesek érvényes, fennálló tagsági viszonyukat igazoló igazolványukat maguknál tartani, és azt a BNPI Természetvédelmi Őrszolgálatára felszólítására bemutatni.
14. Az engedélyezett sziklákon a növényzet kímélése érdekében ki kell alakítani a közvetlen visszamászás kizárólagos lehetőségét. A visszamászásnál használt eszközök (konzolok) számát, megjelenését, elhelyezését egyeztetni kell a BNPI kapcsolattartójával.
15. A biztosítópontok kiépítése során - a biztonsági szempontokon túl - a tájesztétikai szempontokat is figyelembe kell venni. A mászóutak kiépítése, biztosítása során természetkímélő és baleset-mentességet garantáló, hosszú távon felújítást nem igénylő megoldásokat kell választani, mellyel kapcsolatban egyeztetni szükséges a BNPI kapcsolattartójával.
16. A sziklaképződmények környékén a szemét összeszedését, és eltávolítását az engedélyesnek meg kell oldania. Ezen tevékenységhez a BNPI felajánlotta segítségét.
17. Az éves tevékenység tapasztalatairól, valamint a 6. pontban foglaltakról tárgyévét követő év február 1-ig írásos beszámolót kell küldeni a BNPI és a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály részére.
18. Sziklamászó tevékenységben mindenki csak saját felelősségére vehet részt.
19. A vonatkozó előírásokról a Társulat összes tagját tájékoztatni kell!

Helyszín-specifikus előírások:

- Felsőtárkányi szurdok-szikla (védett):
Egész évben mászható. Miskolc felől a buszforduló utáni, a menetirány szerinti jobb oldalon lévő sziklaformáció 30 m-es szakasza a fal kezdetétől az éles, jobbos kanyar előtti beszögellésig.
- Bárány-kő (fokozottan védett):
Korlátozás nélkül mászható. **A szikla tetején lévő sziklagyepen a közlekedés kizárólag sziklamászó tanfolyam alatt, az azon résztvevők számára, és az egyetlen, arra kijelölt ösvényen lehetséges.** A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- Kis-Csóka-kő: (fokozottan védett):
A mászás mindenkori tárgyév február 1. – július 15. között tilos. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- Holló-kő (fokozottan védett):
Korlátozás nélkül mászható. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- Sánc a Holló-kővel szemben:
Korlátozás nélkül mászható. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.

- III. Jelen engedély **2021. december 31-ig** érvényes. Az engedély bármely pontjának be nem tartása természetvédelmi bírság kiszabását eredményezi.
- IV. Jelen engedély nem mentesít egyéb engedélyek, hozzájárulások [pl.: az illetékes erdészet(ek), vadásztársaság(ok), a terület tulajdonosa, vagyongazdálkodója] beszerzése alól, egyéb tevékenység végzésére (pl.: sziklamászó utak felújítása, forgalom elől elzárt védett területen járművel történő közlekedésre, versenyek rendezésére, rendezvények megtartására, továbbá bármilyen jóléti, vagy egyéb létesítmény elhelyezésére) nem jogosít.
- V. A kérelmező teljes személyes illetékmentességben részesül.
- VI. A határozat ellen – annak közlésétől számított – **15 napon belül** a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályhoz (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) címzett, de a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztálynál elektronikus úton előterjesztett fellebbezéssel lehet élni. Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog-vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. Fellebbezés hiányában a határozatom a kézhezvételtől számított 16. napon – külön értesítés nélkül – véglegessé válik. A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza, arra egyebekben a kérelemre vonatkozó szabályok az irányadók.

A jogorvoslati eljárás illetéke a védett természeti területen technikai jellegű sporttevékenység folytatásának engedélyezésére vonatkozóan 10.000,- Ft, a fokozottan védett természeti területre történő belépés engedélyezésére vonatkozóan 10.000,- Ft, amelyek megfizetési kötelezettsége alól a kérelmező mentesül. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülőknek a fellebbezés illetékét a Kincstár által vezetett 10032000 - 01012107 számú Eljárási illetékbevételei számlára történő átutalással kell megfizetni. A közlemény rovatban fel kell tüntetni az ügyfél nevét és az ügyiratszámot. Az átutalási megbízás hiteles másolatát a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály részére meg kell küldeni.

Indokolás:

A Társulat a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályra 2019. január 14-én érkezett kérelmében a Felsőtárkányi szurdok, Bárány-kő, Kis-Csókakő, Holló-kő, Sánc a Hollókővel szemben mászóhelyekre vonatkozóan sziklamászás folytatásának engedélyezését kérte.

A kérelemben szereplő helyszínek az alábbi védett, illetve fokozottan védett, valamint Natura 2000 területeket érintik:

- 18/1976. OTvH határozattal kihirdetett és többször módosított, valamint a 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Bükki Nemzeti Park,
- az 5/1985. (XI.22.) OKTH rendelkezéssel kihirdetett és 137/2007. (XII.27.) KvVM rendelettel módosított Mátrai Tájvédelmi Körzet,
- a HUBN10003 kódszámú, „Bükk-hegység és peremterületei” elnevezésű, a HUBN10006 kódszámú, „Mátra” elnevezésű, valamint a HUBN20049 jelzésű „Mátrabérc - Fallóskúti-rétek” elnevezésű, kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési Natura 2000 területeket.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

A Tvt. 40. § (1) bek. szerint: *„Fokozottan védett természeti területre történő belépéshez - a jelzett turistautak és tanösvények kivételével - a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek - feladatuk ellátásához szükséges mértékben - engedély nélkül beléphetnek.”*

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. Korm. rendelet (a továbbiakban: „R.”) 9. § (2) bek. d) pontjában megfogalmazottak szerint: *„A védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a talajfelszínen, száznál több fő részvételeivel zajló közösségi és tömegsportesemény rendezéséhez, valamint a technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.”*

A Kis-Csóka-kő sziklaformáció környékén a „R.” értelmében az alábbi közösségi jelentőségű élőhelyek találhatóak meg:

- 6190 [Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)],
- 6240 (Szubpannon sztyeppék),
- 9180 (Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion-erdői*),
- 91H0 (Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel).

A Csóka-kő sziklaformáción a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (a továbbiakban: KöM rendelet) alapján fokozottan védett fajok, pl. bajszos sármány (*Emberiza eia*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), kék pattanó (*Limoniscus violaceus*), továbbá védett fajok, pl. hegyközi cickafark (*Achillea crithmifolia*), magyar bogáncs (*Carduus collinus*), farkasboroszlán (*Daphne mezereum*), Szent László-tárnics (*Gentiana cruciata*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*), magyar perje (*Poa scabra*), leánykőköröcsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*), mannakabóca (*Cicada orni*), fali gyík (*Podarcis muralis*), fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*) fordulnak elő.

A Bárány-kő sziklaformáció környékén a „R.” értelemben az alábbi közösségi jelentőségű élőhelyek találhatóak meg:

- 6190 [Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)],
- 9180 (Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion-erdői*),
- 91H0 (Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel),
- 40A0 (Szubkontinentális peripannon cserjések).

A Bárány-kő sziklaképződményen az alábbi, a KöM rendelet által védett természeti értékek fordulnak elő: hegyközi cickafark (*Achillea crithmifolia*), méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), magyar bogáncs (*Carduus collinus*), fekete madárpirs (*Cotoneaster niger*), nagyzezerjófű (*Dictamnus albus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), magyar perje (*Poa scabra*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), kerti berkenye (*Sorbus domestica*), szirti gyöngyvesző (*Spiraea media*).

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy: „A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján: „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

Továbbá a Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni, és a (2) bekezdés alapján a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 31. § (1) bek.: *„Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.”*

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint: *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”*

A Tvt. 42. (2) bek. alapján: *„Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.”*

Továbbá a Tvt. 43. § (1) bekezdés szerint: *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”*

A „R.” 4. § (1) bekezdésének értelmében: *„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása”.*

A sziklaképződmények mászásra nem igénybevett részein való tartózkodást, a visszamászás lehetőségének biztosítását a sziklagyep növényzetének védelme érdekében írtam elő.

Védett természeti érték megjelenése esetén annak bejelentését és a sziklamászó tevékenység felfüggesztését azért írtam elő, mert e sziklákon számítani lehet elsősorban fokozottan védett madárfaj(ok) megjelenésére, amelyek érzékenysége miatt megtelepedésüket, fészekrakásukat az emberi jelenlét akadályozná. Az előírt időbeni korlátozásokat ezen fajok visszatelepedési lehetőségének megteremtése céljából tettem.

További előírásaimat a védett és Natura 2000 terület, valamint a sziklafelszín, sziklai vegetáció védelme érdekében, a Tvt. fent idézett rendelkezésein túl a 19. § (1), (2) bek., 35. § (1) bek. a) és b) pontjai, a 37. § (2) bek. alapján tettem.

Tekintettel arra, hogy az érintett területek a Natura 2000 hálózat részét képezik, a „R.” 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy a technikai jellegű sporttevékenység folytatása az előírások betartása mellett, a „R.” 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R.” 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

Az érdemi döntés kialakítása során a BNPI 1166/2/2016, 1301/2/2017. szakvéleményeiben foglaltakat figyelembe vettem.

A Társulat az engedély megadását tíz éves időtartamra vonatkozóan kérte, ezzel szemben a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály az érvényességi időt 2021. december 31-ig tartó időtartamban állapította meg, tekintettel a védett, fokozottan védett és a Natura 2000 területek előre nem látható változásaira.

Felhívom az engedélyes figyelmét, hogy a terület felügyeletéért felelős természetvédelmi őr az engedélyezett tevékenység folytatását tovább korlátozhatja, amennyiben azt a terület állapota, az ott lévő növény- vagy állatfajok érdeke úgy kívánja.

Tájékoztatom, hogy:

- a Tvt. 80. § (1) bek. a) pontja szerint: *„Aki tevékenységével vagy mulasztásával a természet védelmét szolgáló jogszabály, illetve egyedi határozat előírásait megsérti természetvédelmi bírságot köteles fizetni.”*
- a Tvt. 78. § (1) bek. kimondja: *„A természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket.”*
- A „R.” 8. § (3) bek.: *„A (2) bekezdés esetén a természetvédelmi hatóságként eljáró környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság az engedélyköteles tevékenységet engedély hiányában, illetőleg az engedélyben foglaltaktól eltérő módon végző személyt e tevékenységének a folytatásától eltiltja.”*

A Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztálynak fizetési kötelezettsége nem keletkezett, tekintve, hogy az Ákr. 50. § (2) bek. b) pontja szerinti ügyintézési határidőt megtartotta.

Határozatomat a Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja, továbbá a 40. § (1) bek. alapján, a „R.” figyelembevételével, a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet* 8/A § (1) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében biztosított illetékességemben és hatáskörömben eljárva, az *általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény* (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) és a 81. § (1) bekezdései szerint hoztam meg.

A jogorvoslati lehetőségről az Ákr. 112 §-a, a 116. § (1) bekezdése, a (2) bekezdés a) pontja, valamint a 118. §-a alapján adtam tájékoztatást.

A Társulat az *illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény* (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) és (2) bek. alapján teljes személyes illetékmentességben részesül. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a jogorvoslati eljárás illetékét az Itv. XIII. 2. a) pontban foglaltak figyelembevételével állapítottam meg, megfizetésének módjáról az Itv. 73. § (2) bek., valamint az *eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet* 1/A. §, 2. § (6) bekezdése alapján rendelkeztem.

Kelt Egerben az elektronikus tanúsítvány szerint

Dr. Boncz László, a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatalának hivatalvezetője nevében és megbízásából:

Kelemen Zoltán
osztályvezető

Kapják: ügyintézői utasítás szerint